

PATVIRTINTA

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų
centro direktoriaus 2021 m. gegužės 11 d.
įsakymu Nr. CV-1-88

**LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO
DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA ASMENIMS,
DIRBANTIEMS ELEKTRIKO, ELEKTROS ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS
IR REMONTO DARBUS NR. 5**

1. BENDROJI DALIS

1.1. Elektrikui, dirbančiam su iki 1000 V įtampos elektros įrenginiais, (šių darbų pobūdis yra toks, kad nereikia išjungti įtampos ir dirbama tokiomis sąlygomis, kai nėra galimybės atsitiktinai prisiliesti prie srovei laidžių dalių) pažeidus šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė.

1.2. Elektriku gali dirbti asmuo, ne jaunesnis kaip 18 metų, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, turintis atitinkamą elektroaugos kvalifikaciją (atestuotas), turintis atitinkamą pažymėjimą, suteikiantį teisę aptarnauti veikiančius elektros įrenginius.

1.3. Prieš pradėdamas dirbti, elektrikas turi būti išklausęs įvadinį ir darbo vietoje instruktavimus.

1.4. Darbuotojas privalo laikytis Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (toliau – Centras) vidaus darbo tvarkos taisyklių, saugoti savo ir nekenkti kitų darbuotojų sveikatai, mokėti saugiai dirbti, žinoti ir vykdyti šios instrukcijos reikalavimus.

1.5. Elektrikas privalo laikytis mašinų ir mechanizmų eksploatavimo taisyklių, nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis ir pranešti apie tai padalinio vadovui.

1.6. Draudžiama dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų ar toksinių medžiagų.

1.7. Neleisti dirbti pašaliniams asmenims.

1.8. Priešgaisrinės saugos reikalavimai:

1.8.1 vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui;

1.8.2 rūkyti tik tam skirtose vietose.

1.8.3 nepalikti be priežiūros veikiančių elektros įrengimų, jei tai nenumatyta įrenginio eksploatavimo instrukcijoje.

1.9. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

1.9.1 naudotis netvarkingomis rozetėmis, kištukais, jungikliais bei kita elektros instaliacijos įranga;

1.9.2 į vieną elektros rozetę jungti kelis didelio galingumo prietaisus, kurių elektros srovės poreikis viršija instaliacijos laidų elektros srovės pralaidumą.

1.10. Elektrikas privalo žinoti pirmines gaisro gesinimo priemones, jų veikimo principus, naudojimo galimybes, savo veiksmus kilus gaisrui.

1.11. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją medicininę pagalbą. Reikalui esant, iškviešti greitąją pagalbą tel. 112. Nukentėjusiam ar įvykį mačiusiam asmeniui reikia nedelsiant pranešti padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą mokslo padaliniuose, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistams ir iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo nelaimingo atsitikimo metu.

1.12. Pirmoji pagalba nukentėjus nuo elektros srovės:

1.12.1 pirmiausia nukentėjusį reikia išlaisvinti nuo elektros srovės poveikio, t.y. atjungti įrenginį nuo elektros tinklo;

1.12.2 jei nukentėjęs yra aukštai, įrenginį atjungus ir atpalaidavus nukentėjusį nuo elektros srovės, jis gali nukristi. Tuo atveju reikia imtis priemonių, užtikrinančių nukentėjusio saugumą. Jei negalima pakankamai greitai atjungti įrenginio, reikia imtis priemonių nukentėjusį atpalaiduoti nuo srovinių dalių, kurias jis liečia. Tai padaryti galima imant už jo sausų drabužių, bet vengiant prisiliesti prie greta esančių metalinių daiktų ir drabužiais neapdengtų nukentėjusio kūno dalių. Įsitikinti, ar nėra rimtų sužalojimų, lūžių. Jei nukentėjęs nekvėpuoja, nereaguoja į dirgiklius, reikia skubiai daryti dirbtinį kvėpavimą ir širdies masažą. Tai daryti kol atvyks kvalifikuota medicininė pagalba.

1.13. Asmeninė darbo higiena:

1.13.1 dirbti tik tvarkingais ir švariais darbo drabužiais.

1.13.2 nelaikyti maisto produktų darbo vietoje, valgyti tik tam skirtoje vietoje.

2. PAVOJINGI IR KENKSMINGI VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS

2.1. Pavojingi ir kenksmingi veiksniai:

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
Elektros srovės poveikis	Galimos traumos, širdies darbo sutrikimas, mirtis.	Rankiniai darbo įrankiai turi būti su izoliuotomis rankenomis. Neliesti plikomis rankomis neizoliuotų srovinių elektros įrangos dalių; nepriartėti draudžiamu atstumu iki įtampą turinčių dalių, naudotis tik patikrintomis apsaugos nuo elektros priemonėmis. Pavojingiausia yra artintis prie nukritusio laido arba išėdinėti iš žingsnio įtampos zonos dideliais žingsniais. Išėiti reikia neskubant ir dedant kojas viena arti kitos, t. y. pirštai-kulnas, arba šokuojant ant vienos kojos. Žingsnio įtampa tampa lygi nuliui nutolus apie 20 m nuo laido nukritimo vietos.
Įrenginių ir įrankių eksploatavimo reikalavimų nesilaikymas	Galimos traumos.	Vizualiai tikrinti įrankių ir įrenginių techninę būklę, tvarkingumą, nedirbti su netvarkingais įrankiais ir įrenginiais, juos naudoti pagal paskirtį ir laikytis jų eksploatavimo reikalavimų.
Besisukančios ar kitaip judančios neuždengtos įrenginio dalys	Galimos traumos.	Neliesti rankomis besisukančių ar kitaip judančių dirbančio įrenginio dalių, kurių negalima uždengti apsaugomis, skydais. Nedėvėti darbo rūbų palaidais skvernais, atsegtomis rankovėmis, nenešioti raiščių, grandinėlių.
Triukšmas	Neigiamas poveikis klausos organams, visam organizmui.	Bendras triukšmo lygis darbo vietoje neturi viršyti 80 dBA. Jei šis lygis viršytas, esant galimybei pasitraukti iš triukšmingos zonos, išjungti triukšmo šaltinį. Jei to atlikti neįmanoma, būtina dėvėti apsaugines ausines, ausų kištukus (antifonus).
Gaisro ar sproginimo galimybė	Galimos traumos, nudegimai.	Nelaikyti darbo vietoje tepalų ir kitų degių bei sprogių medžiagų, tepaluotų skudurų.
Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės), garai, aerosoliai	Neigiamas poveikis organizmui, galimos alerginės ir profesinės ligos.	Jeigu oro užterštumas viršija leistiną normą jo sumažinti negalima, reikia dėvėti tinkamai priderintą respiratorių.
Krentantys daiktai	Galimi galvos, galūnių sužalojimai.	Daiktus, įrankius, priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi.
Įkaitę paviršiai, karštos įrenginių, mechanizmų dalys	Galimi įvairūs terminiai sužeidimai.	Nesiliesti ir plikomis rankomis neliesti įkaitusių paviršių kurių negalima uždengti apsaugomis.

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
Darbo vietos, praėjimo kelių užkrovimas, užgriozdinimas daiktais, paslydimas, pargriuvimas	Galimi įvairūs sužeidimai, įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai.	Palaikyti tvarką darbo vietoje, neužgriozdinti daiktais. Kur galima, siekiant išvengti užkliuvimo, kliūtis reikia pašalinti. Dėvėti avalynę, pritaikytą prie darbuotojo darbo aplinkos. Darbo vietoje grindų dangos (laiptų, praėjimų) turi būti neslidžios, sausos, lygios. Esant slidžioms grindims, nedelsiant jas išvalyti naudojant tinkamą valymo metodą.
Fizinė perkrova	Galimos traumos, raumenų patempimai.	Nekelti vienam daiktų, krovinių, viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė kartu dirbant kitą darbą ne daugiau kaip: vyrams - iki 30 kg; moterims - iki 10 kg. Jeigu svoris yra didesnis, kelti dviese.
Kritimas iš aukščio	Galimi įvairūs sužeidimai.	Palipimui naudoti tik stabilias, tvarkingas paaukštavimo priemones. Draudžiama nuo paaukštavimo priemonių šokti.
Drožlės, skiedros	Galimas akių, rankų pažeidimas.	Drožles valyti tik su šepėčiu. Rankomis ir skudurais valyti draudžiama.
Cheminės medžiagos	Galimi apsinuodijimai.	Vadovautis saugos duomenų lapuose nurodytais reikalavimais bei naudoti nurodytas asmenines apsaugos priemones.
Nepakankamas darbo vietos apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, galimos darbo klaidos	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už nurodytą teisės aktuose, papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus.
Psichologinė įtampa, stresas	Galimi susirgimai, ūminės arba lėtinės ligos	Stengtis išvengti stresinių situacijų. Konfliktus spręsti taikiai.

2.2. Elektrikas privalo naudotis bendrijos suteiktomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis:

2.2.1. apsauginiais darbo drabužiais;

2.2.2. kojoms ir pėdoms apsaugoti;

2.2.3. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;

2.2.4.   akims apsaugoti;

2.2.5.   galvai apsaugoti;

2.2.6. priemonėmis apsaugoti nuo elektros srovės poveikio;

2.3. Kad išvengti pavojingų ir kenksmingų veiksmų, turinčių įtakos darbuotojo sveikatai, poveikio:

2.3.1. dėvėti darbo drabužius ir kitas asmenines apsaugos priemones;

2.3.2. prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemonės, pranešti padalinio vadovui apie jų susidėvėjimą, netinkamumą naudojimui, apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas;

2.3.3. asmens apsaugos priemonės naudoti inventorizuotas, patikrintas ir išbandytas, kaip to reikalauja teisės aktai ar gamintojo dokumentai;

2.3.4. įsitikinti, kad apsaugos priemonės nurodyta vardinė įtampa ne žemesnė už įrenginio, kuriame ji bus naudojama, įtampą ir, kad apsaugos priemonės paskirtis atitinka naudojimosi sąlygas;

2.3.5. darbo vietoje turėti pirmos pagalbos vaistinėlę.

2.4. Dirbant, darbo vietoje turėti ir naudoti šias pagrindines apsaugos priemones:

2.4.1. komplektą įrankių su izoliuotomis rankenomis (atsuktuvo strypas turi būti izoliuotas);

2.4.2. izoliuojančias lazdas;

2.4.3. izoliuojančias reples, elektros srovės ir galios matavimo reples;

2.4.4. žemos įtampos indikatorių, įtampos buvimui nustatyti, multimetrą;

2.4.5. dielektrines pirštines;

2.4.6. turi būti laidų apvalkalai, izoliatorių gaubtai, izoliacinės juostos, skirtos darbui žemosios įtampos įrenginiuose.

2.5. Darbo vietoje turėti ir naudoti šias papildomas apsaugos priemones:

2.5.1. pagal esamą padėtį dielektrinius kilimėlius;

2.5.2. dielektrinius kaliošus;

2.5.3. izoliuojančius pastovus;

2.5.4. kilnojamojo įžeminimo komplektą;

2.5.5. apsaugos nuo elektros ženklus, laikinus aptvarus, širmas, skydus;

2.5.6. įžeminimo troselius užmetimui;

2.5.7. apsauginius akinius ar skydelius;

2.5.8. įžeminti arba įnulinti elektros įrenginių srovei laidžius korpusus;

2.5.9. naudoti įrankius ir įrenginius su papildoma, dviguba arba sustiprinta izoliacija;

2.5.10. naudoti įtampą pažeminančius transformatorius ir kitus įrenginius iki nepavojingos 50 V kintamos srovės ir iki 75 V nuolatinės srovės, o dirbant uždaroje erdmėje ir šlapiose patalpose kilnojamus šviestuvus iki 12 V;

2.5.11. naudoti apsaugos nuo elektros srovės pagrindines ir papildomas priemones. Draudžiama naudoti nebandytas pagrindines ir papildomas apsaugines priemones;

2.6. Apsauginės priemonės nuo elektros srovės, elektriniai įrankiai bei įrenginiai turi būti naudojami taip, kaip nurodyta gamyklos gamintojos. Naudoti juos kitiems tikslams, kitokiais būdais nei nurodyta jų eksploatacinėse instrukcijose, draudžiama.

2.7. Kilnojami 12 V – 50 V šviestuvai, jų kabeliai ir kištukai turi būti tvarkingi. Kištukai turi netikti į 220 V įtampos lizdus.

2.8. Patalpose turi būti įrengtas bendras apšvietimas, o darbo vietose gali būti įrengtas kombinuotas apšvietimas, sumontuotas pagal projektą. Apšvietumas turi atitikti normas;

2.9. Dirbant lauke arba nepalankiose meteorologinėse darbo sąlygose, turi būti patalpos darbuotojams sušilti ir papietauti.

2.10. Inventorius (kopėčios, lipynės, keltuvai) turi būti išbandyti (patikrinti).

2.11. Darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dBA. Jei triukšmas viršija 80 dBA, būtina naudoti antifonus ar antifoninius ausų kaištukus arba trumpinti darbo triukšme trukmę.

3. ELEKTRIKO IR JO ATLIEKAMŲ ELEKTROS ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS IR REMONTO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Apsirengti tvarkingus darbo drabužius, pasiimti reikiamas darbo apsaugos priemones ir įrankius.

3.2. Patikrinti įrankių, prietaisų, įrengimų, kuriais numatoma dirbti, tvarkingumą.

3.3. Vizualiai įsitikinti ar prietaisai, įrenginiai patikimai įžeminti, ar turi apsaugas įrengimų besisukančios dalys.

3.4. Patikrinti darbo vietos apšvietimą.

3.5. Patikrinti ar yra gesintuvai ir kitos priešgaisrinės saugos priemonės.

3.6. Sutvarkyti darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus.

3.7. Nustačius įrenginių, įrankių, prietaisų gedimus, pranešti padalinio vadovui ir jais nesinaudoti.

3.8. Susipažinti su elektros tiekimo schemos pasikeitimais, su esamais įrašais operatyviniame žurnale, jei toks pildomas.

4. DARBŲ, VYKDOMŲ ELEKTROS ĮRENGINIUOSE, KATEGORIJOS

4.1. Vykdamas darbus veikiančiuose elektros įrenginiuose pagal nurodymus ir pavedimus, techninės priemonės, būtinos dirbančiųjų saugiam darbui užtikrinti, nustatomos išduodant nurodymą arba duodant pavedimą.

4.2. Techninės priemonės dirbančiųjų saugiam darbui užtikrinti parenkamos ir numatomos atsižvelgiant į darbų, vykdomų veikiančiose elektros įrenginiuose kategorijas:

4.2.1 pirma kategorija. Darbai vykdomi ant įtampą turinčių srovinių dalių;

4.2.2 antra kategorija. Darbai vykdomi arti įtampą turinčių srovinių dalių;

4.2.3 trečia kategorija. Darbai vykdomi atjungus įrenginio įtampos šaltinį.

5. ELEKTRIKO IR JO ATLIEKAMŲ ELEKTROS ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS IR REMONTO VEIKSMŲ DARBO METU

5.1. Darbai, kai dirbant rankomis, įrankiais arba darbo priemonėmis liečiamos įtampą turinčios srovinės dalys priskiriami pirmos kategorijos darbams.

5.2. Prieš atliekant šiuos darbus, turi būti įvykdytos šios techninės priemonės:

5.2.1 jei galima atjungiama visų elektros įrenginių srovinių dalių įtampa. Nesant galimybei, šios dalys uždengiamos apsauginiais aptvarais;

5.2.2 darbo vietos ribose paliekamos neatjungtos tik tos įtampą turinčios srovinės dalys, ant kurių bus dirbama. Šios dalys dirbančiojo atžvilgiu turi būti išdėstytos priešais dirbantįjį arba, išimtiniais atvejais, iš priekio ir iš vieno šono. Darbo vieta aptveriami ir paženklinama;

5.2.3 dirbantysis turi būti izoliuotas nuo žemės ir įžemintų konstrukcijų;

5.2.4 dirbant būtina naudotis nurodyme arba pavedime nurodytomis apsauginėmis priemonėmis;

5.2.5 dirbant turi būti naudojami tik nustatyta tvarka išbandyti ir patvirtinti elektromontavimo darbams skirti įrankiai su izoliuotomis rankenomis;

5.2.6 atliekant matavimus, leidžiama naudotis matavimo lazdomis, matavimo replėmis ir tam skirtais prietaisais;

5.2.7 naudojamų darbo priemonių ir įrankių darbinės dalies matmenys negali būti didesni už srovinės dalies, ant kurios bus dirbama, plotį, kad būtų išvengta trumpo sujungimo tarp skirtingą potencialą turinčių dalių.

5.3. Techninės priemonės vykdant darbus arti įtampą turinčių srovinių dalių:

5.3.1 Prieš vykdant darbus arti įtampą turinčių srovinių dalių turi būti įvykdytos punkte 5.2 įvardintos techninės priemonės.

5.3.2 Darbo metu turi būti užtikrinta, kad dirbantieji neprisiliestų prie greta esančių, įtampą turinčių srovinių dalių. Šiais atvejais turi būti parenkamos priemonės – izoliuojantys skydai, širmos, izoliaciniai gaubtai.

5.4. Techninės priemonės vykdant darbus atjungus įrenginį nuo įtampos šaltinių:

5.4.1 prieš pradėdant vykdyti darbus, atjungus įtampą, turi būti įvykdytos žemiau įvardintos techninės priemonės šiuo nuoseklumu:

5.4.1.1 įtampos šaltinio išjungimas;

5.4.1.2 įrenginio atjungimas;

5.4.1.3 komutacinio aparato valdymo elementų prirakinimas;

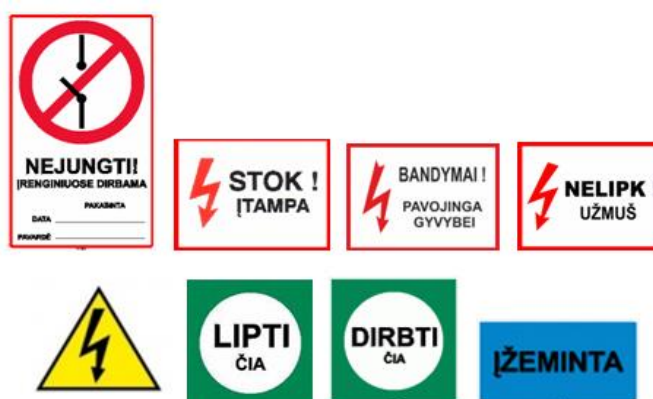
5.4.1.4 plakatų, draudžiančių įrengti įtampą, iškabinimas;

5.4.1.5 įtampos patikrinimas;

5.4.1.6 įžeminimas;

5.4.1.7 darbo vietos sutvarkymas (paruošimas darbui).

5.5. Darbo metu naudojami saugos ženklai:

5.6. Draudžiantis įjungti įtampą plakatas „NEJUNGTI! ĮRENGINIUOSE DIRBAMA“ kabinamas ant elektros aparato, kuriuo išjungiama ir atjungiama įtampa, korpuso arba valdymo elementų. Kitais ženklais ir būdais paženklinti išjungimą ir atjungimą draudžiama.

5.7. Įtampa patikrinama specialiai tam skirtu išbandytu ir patikrintu įtampos indikatoriumi. Kitomis priemonėmis ir būdais tikrinti įtampą atjungtuose elektros įrenginiuose draudžiama.

5.8. Atjungtos elektros įrenginio srovinės dalys įžeminamos patikrintais žemikliais arba specialiai tam skirtais stacionariais įrengtais įtaisais.

5.9. Ant įžemintų elektros įrenginių iškabinamas plakatas „ĮŽEMINTA“.

5.10. Įžeminimas atliekamas šia tvarka:

5.10.1 kilnojamo žemiklio antgalis prijungiamas prie „žemės“;

5.10.2 kitas galas (galai), prieš tai patikrinus įtampos nebuvimą, prijungiamas prie įžeminimo įrenginio srovinių dalių;

5.10.3 dirbant iki 1000 V įrenginiuose, kai neįmanoma uždėti kilnojamo žemiklio, būtina iš visų darbo vietos pusių, iš kur gali būti paduota įtampa, uždėti intarpus arba širmas.

5.11. Darbo vietos aptvėrimas: Darbo vietos ribų ir kitų pavojingų zonų paženklinimas darbų saugos įspėjančiais ženklais, leidimo plakatais arba plakatais „STOK! ĮTAMPA“.

5.12. Reikalavimai eksploatuojant elektros apšvietimo įrenginius:

5.12.1. draudžiama išsukinėti ir įsukinėti, keisti elektros lempas, neišjungus įtampos;

5.12.2. keičiant apšvietimo įrangą, laikytis projekto ar techninės dokumentacijos reikalavimų;

5.12.3. draudžiama naudoti elektros lempas, kurių galingumas viršija nurodytą šviestuvo instrukcijoje;

5.12.4. šviestuvų metaliniai korpusai turi būti įžeminti (įnulinti);

5.12.5. šviestuvų aptarnavimui iki 5 m. aukščio leidžiama naudoti išbandytas kopėčias.

Tuo atveju privalo dirbti ne mažiau kaip 2 elektrikai.

5.13. Saugumo priemonės dirbant aukštyje:

5.13.1. dirbti ant kopėčių leidžiama patalpose, kurių aukštis ne didesnis kaip 5 m. Aukštesnėse patalpose leidžiama dirbti tik ant pastolių;

5.13.2. dirbant daugiau kaip 1,3 m aukštyje, būtina naudoti saugos diržą, kuris tvirtinamas prie stabilių konstrukcijų arba specialiai įrengto trosų;

5.13.3. draudžiama dirbti stovint ant pakopos, kuri yra arčiau kaip 1 m nuo kilnojamų kopėčių viršutinio galo;

5.13.4. draudžiama pastatyti kopėčias didesniu kaip 75° kampu, nepritvirtinus jų viršutinės dalies;

5.13.5. draudžiama stovėti ant pakopų dviems žmonėms;

5.13.6. draudžiama dirbti ant pristatomų kopėčių, panaudojant kilnojamus elektrinius įrankius, dirbti smūginiais įrankiais, atlikti suvirinimo darbus. Tuo atveju naudoti pastolius, paklotus, stalelius;

5.13.7. draudžiama dirbti aukštyje, pasilipus ant įrengimų, dėžių, taip pat statyti ant jų kopėčias;

5.13.8. dirbant aukštyje, atidžiai žiūrėti, kad nenukristų įrankis ar medžiaga. Kai dirbama aukštyje, draudžiama vaikščioti pašaliniais asmenims apačioje;

5.13.9. aptarnaujant taip pat remontuojant elektros įrenginius aukštyje, draudžiama naudoti metalines kopėčias.

5.14. Pavojingose ir labai pavojingose patalpose bei lauke leidžiama naudotis ne aukštesnės kaip 42 V kilnojamais šviestuvais. Kilnojamųjų šviestuvų iki 42 V įtampos įjungimo šakutės turi netikti įjungimui į aukštesnės įtampos tinklą.

5.15. Draudžiama dirbti su netvarkingais įrankiais. Dildžių, atsuktuvų rankenos turi būti nesuskilusios ir tvirtai įstatytos. Naudoti šiuos įrankius be rankenų draudžiama.

5.16. Elektrikui draudžiama patikėti ar užleisti darbo vietą, darbo priemones, pareigų vykdymą kitam asmeniui arba imtis darbų, nesusijusių su darbo užduoties vykdymu.

5.17. Jeigu elektrikas nors ir trumpam palieka darbo vietą, grįžęs privalo patikrinti ar nebuvo pažeistos apsaugos priemonės.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

6.1. Sutrikus darbo režimui, pažeidus įrengimus ar įvykus avarijai, elektrikas privalo savarankiškai ir nedelsdamas imtis priemonių normaliam darbui atstatyti, apie įvykį pranešti padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų darbo saugą ir sveikatą padalinyje, imtis priemonių žmonių gelbėjimui. Esant pavojui, pasitraukti iš pavojingos zonos ir pašalinti kitus ten dirbančius. Iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokia, kokia ji buvo avarijos metu, jei tai nekelia pavojaus žmonių gyvybei.

6.2. Kilus gaisrui, iškviesti ugniagesius tel. 112, pradėti gaisrą gesinti turimomis priemonėmis ir nedelsiant informuoti padalinio vadovą, asmenis atsakingus už darbuotojų darbo saugą ir sveikatą padalinyje, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistus apie gaisrą.

6.3. Darbuotojas privalo mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

7. ELEKTRIKO IR JO ATLIEKAMŲ ELEKTROS ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS IR REMONTO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

7.1. Baigus darbą linijoje ar elektros įrenginyje, patikrinti ar nėra pamirštas koks nors įrankis ar medžiaga.

7.2. Įsitikinti, kad tuose ruožuose, kurie buvo išjungti, nėra žmonių, nes pasinaudoję išjungimu, darbus galėjo pradėti kiti asmenys.

7.3. Patikrinti ir įsitikinti, kad įtampos įjungimas niekam nekelia pavojaus, tik tada nuimti perspėjančius užrašus – plakatus ir įjungti įtampą.

7.4. Patikrinti ar nepalikti įjungti elektros prietaisai.

7.5. Uždengti, uždaryti paskirstymo spintų duris ir atviras elektros įrangos dalis.

7.6. Patikrinti ar nepalikti darbo vietoje gaisrą sukeltantys pavojai.

7.7. Sutvarkyti savo darbo vietą, pašalinti nereikalingas atliekas, šiukšles.

7.8. Padėti į nustatytą vietą elektrinius įrankius, prietaisus, apsaugines priemones, darbo drabužius.

7.9. Apie pastebėtus trūkumus, apie saugos darbe pažeidimus pranešti padalinio vadovui.

7.10. Operatyviniame žurnale, jei toks pildomas, įrašyti apie elektros tiekimo schemos pakeitimus, apie atliktus ar nebaigtus darbus.

Instrukciją parengė:

Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos vadovas

Audrius Sasnauskas